

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

Quo Praeter Varias Ac pervtiles Additionibus praecipuis & in foro
potissimum occurentibus Tomi primi Quaestionibus annexas, etiam S.
Rotae Romanae Decisiones Novissimae De Eadem materia editae, &
singulari studio selectae continentur - Hac postrema editione
praecedentibus duobus Tomis primum additus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Decisio XVIII. Castra esse fines alicujus diœcesis quomodo probetur. Juris
assistencia præbet bonum jus Episcopo ad effectum manutentionis, etiam
non probata alia possessione, immemorabilis ad ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61921](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61921)

cf. 70. num. 22. par. 16. & concordia suos tenebunt auctores in his quæ separabiliter
 sunt à præjudicio ecclesiæ, ut præcisè dixit *Rota decis. 29. num. 13. §. 6. par. 6. rec.*
 Quæres, an beneplacitum Apostolicum seu confirmatio ex cursu tempore
 præsumatur? insinuat quidem Auctor *hoc loco num. 8.* Transacto cursu decem
 annorum, ut in hodiè difficultatem patitur ex Constitutione Urbani VIII. *re-*
ord. 149. quæ sustulit ejusmodi: præsumptivam probationem beneplaciti in materi-
 ecclesiis præjudiciali, ut in puncto casus nostri dixit *Rota decis. 115. num. 17. §. 18. par.*
14. recent. nisi forte effluxisset tempus centum annorum, quem casum eadem Con-
 stitutio Urbani expressè præservavit. *Pacion. de locato. cap. 14. §. 11. num. 3. §. 1. eqq. Ro-*
ta decis. 328. num. 1. §. 3. par. 17. §. decis. 309. num. 6. §. 9. par. 15. recent.

DECISIO XVIII.

Castra esse intra fines alicujus dioecesis quomodo pro-
 betur. Juris assistentia præbet bonum jus. Episco-
 po ad effectum manutentionis, etiam non proba-
 ta alia possessione, immemorabilis ad effectum
 exemptionis quomodo probanda, & an conces-
 siones & assertiones Episcopi præjudicent Eccle-
 siæ & Successoribus.

R. P. D. ZARATE,

Inter impressas:
 Zarate decis. 10. Beneventana Jurisdictionis.

Lunæ 13. Maji 1652.

SUMMARIUM.

1. Enunciative plures diversis tempori-
 bus & scripturis emanata vim famæ
 habent & concludenter probant.
2. Maxime si sint antiquissima & variis
 fulcianur adminiculis.
3. Propria Confessiones superant quascun-
 que

- que alias probationes, & ipsi confirmantibus valde praejudicant.
- 22 Item sacramenti confirmationis tollatio.
- 23 Item Computorum revisio.
- 24 Item excommunicatio & absolutio.
- 25 Item receptio olei sancti facta per presbyteros Diocesis ab Ecclesia Cathedrali.
- 26 Item Contributio pro subsidio trivernium.
- 27 Actus jurisdictionis facti ab Episcopo, quando sunt plures, & potiores in Concursu factorum à Praelato inferiori sunt preferendi, cum illi ardeat juris assistentia, & ab ea roborentur.
- 28 Per Constitutionum rejectionem omnia reducuntur ad primæva iura in quibus erant ante Constitutiones.
- 29 Assertiones defunctorum Episcoporum, & Vicariorum circa jurisdictionem, habentes relationem ad Constitutiones rejectas non sunt attendende & num. 31.
- 30 Et Moderno Episcopo nocere non possunt.
- 31 Et quando constat de continuato exercitio jurisdictionali Episcopi, ille vel presumuntur inverisimiles, vel erroneæ, & sic non attenduntur.
- 32 Inconveniens est testibus in ultio iudicio illam prestare fidem, quam in eo ubi fuerunt examinati non meruerunt.
- 33 Protestationes contraria facta, non sunt attendende.
- 34 Enunciatio Moderna & Bullæ ad supplicationem parisi facta, nullam sufficientem probationem inducunt.
- 10 Quomodo nullius diocesis essent, idque ratione vicinitatis.
- 11 Juris assistentia præbet bonum ius Episcopo etiam ad effectum manten-tionis, non probata aliâ possessione.
- 12 Territorii separatio non nisi à solo pontifice conceditur, ad quem hujusmodi facultas spectat.
- 13 Testes pro probanda immemorabili, quomodo deponere debent.
- 14 Immemorabilis quomodo concludatur & num. 13.
- 15 Initium actuum, essentia immemorabilis repugnat.
- 16 Centenaria vim immemorabilis habet.
- 17 Sed locum non habet, ubi constat de contrario initio.
- 18 Centenaria ex se sola non sufficit ad favorem Praelati, qui ex ea contra suum Episcopum Territorium præscribere non valet.
- 19 Persistitio est actus jurisdictionalis.
- 20 Item Confessoriorum approbatio.
- 21 Item Clericorum ordinatio.
- 22 Item Sacerdotum ad Curam animarum deputatio.

Contentenibus Reverendissimo D. Archi-Episcopo Beneventano, & D. Archidiacono ejusdem Ecclesie circa jurisdictionem in Castris Carcellis, Pagen & Collis, nec non in Castellis Forcellati, Montis Urini, S. Angeli, & Rocelle per manutentione expressis, causa fuit in Rota introducta, ac proposito dubio solutionis videretur, quare super hoc proposita hodie causa ad favorem Reverendissimi D. Archiepiscopi fuit resolutum.

Sunt etenim dicta Castra intra terminos diocesis Beneventanae, ut ex antecessorum Archiepiscoporum enunciativis constat, quae cum sint plures, diversis temporibus, & scripturis emanatae, habent vim famae, & concludenter d. situationem probant juxta conclusionem a Rota receptam, sequendo doctrinam *Aru. in cap. cum causa num. 9. & 20. de prob. Pat. decis. 204. num. 4. lib. 2. in Corr. decis. 102. num. 1. par. 1. recent. Burat. decis. 636. nu. 4. Sibi. Add. lit. B. Merlin. decis. 148. num. 1. Manu. nem. Benefic. 27. Martii 1648. §. quae adminicula confirmata 26. Junii eodem anni, §. in multis pluribus antiquissimis probationibus, coram bon. mem. Arguel.*

In nihilo refragante, quod tales enunciativae ab ipsis Archiepiscopis inter se habentibus emanaverint; nam cum sint antiquissimae, & variis fulciantur adminiculis probant *Achil. decis. 7. in fine de iure patron. Capuaquen. decis. 337. num. 3. Cur. decis. 235. num. 6. decis. 242. num. 2. Merlin. decis. 128. num. 5. & decis. 148. num. 3.*

Pro adminiculis autem in praesenti deserviunt, non solum multiplicatae Assertioniones, & Confessiones tam Moderni Archidiaconi, quam illius Antecessorum ecclesiae reperiunt: istae enim Confessiones superant quascunque alias probationes, & ipsas confitent: valde praedjudicant. *locum tela. 2. c. de non num. pec. Rota decis. 71. num. 3. par. 1. divers. Fanen. bonorum 29. Junii 1648. §. minus attenda, coram bon. mem. Arguelles, & alibi passim.*

Verum etiam testes disertissime de tali situatione deponunt, qui etiam asserunt, castra haec circumdata esse ab aliis castris diocesis Beneventanae, ideo optime probationum. *cap. cum causam in fin. de prob. Paris. Conf. 104. num. 24. lib. 1. Penia decis. 1072. num. 4. & 8. Burat. decis. 578. num. 6. Comu. decis. 26. eodem num. & decis. 22. num. 2. par. 7. recent. in Marsten. jurisdictionis 26. Martii 1651. §. nam quod terra &c. coram Eminenti. D. Card. Corrado.*

Unde cum ex praedictis, & ex tabulario & planta datis appareat dicta Castra esse posita in diocesi Beneventana, sequitur quod sint ejusdem diocesis. *Bald. in l. Insula ff. de iud. Castr. in l. 1. in princ. ff. de acq. poss. Craver. Conf. 45. num. 9. vis. super qua quaestione, Grat. discept. Foren. cap. 918. num. 19. Rota decis. 683. num. 1. par. 1. recent.*

Et sic sub omnimoda D. Archiepiscopi Jurisdictione ob assentiam juris
 communis cap. cum persona 7. in fin. de privil. cap. congruente 16. de offic. ord. Barbof.
 de offi. & pot. Episcop par. 3. alleg. 127. num. 23. Rota. decis. 501. num. 1. part. 2. recent. in
 Boien. Jurisdictionis 11. Aprilis 1633. coram Reverendiss. Salamantino. Et ob dispo-
 sitionem S. Conc. Trid. sess. 7. cap. 8. & sess. 21. cap. 8. de reform. Rota. decis. 501. num. 1.
 part. 2. recent. Quavis essent nullius, & hoc ratione vicinitatis, & quia extant in
 his diocel. ut in eod. Conc. sess. 24. cap. 9. eod. ut de reform. Barbof. ubi prox. Rota in
 Mex. alleg. decis. 501. num. 1. & 5. Propter quam juris assentiam dubitari non potest
 de bono jure D. Archiepiscopietiam ad effectum manutentionis, non probata alia
 possessione in x. sex. in cap. cum persona de privil. in 6. Posth. de manut. obser. 45. num. 7. &
 seq. Caval. decis. 193. num. 1. in Aprutina Jurisdictione 19. Martii 1639. coram Reverendiss.
 Salamantino, in Barbin. Jurisdictionis 1. Julii 1644. §. non obstat, vers. propter quam as-
 sentiam, coram R. P. D. meo Bichio. S. Severina decimarum 14. Januarii 1650. sub §. si
 quidem in fin. coram R. P. D. meo Rotas.

Maximè quia D. Archidiaconus Territorii separationem ex privilegiis Apo-
 stolicis deducere nequit, cum illa non extent, & nisi à solo Pontifice concedi non
 valeant, ad quem hæc separationis facultas spectat. DD. in cap. cum contingat de foro
 comp. Chockier. de Jurisdictione Ord. in Exempt. par. 2. quest. 53. num. 2. in fin. Burat. d. decis.
 178. num. 2. decis. 324. eod. numer. 1. par. 1. recent. in Calaguritana Jurisdictionis 16. Junii
 1606. coram Outenbergo, in Salisburgen. Jurisdictionis 1. Julii 1643. §. nec contrarium,
 coram R. P. D. meo Rotas.

Nec magis ex allegata immemorabili præscriptione alicujus potissimi Juris ac-
 quisitionem pretendere potest, quia testes per illum ad hanc proban. adducti &
 examinati, non deponunt juxta modum præscriptum à Gloss. in cap. 1. de prescrip. in 6.
 in verb. memoria. Nempè quod ita audiverunt à suis majoribus; qui ab aliis suis
 majoribus ita dici audiverant, & quod ipsi, nec majores sui quidquam viderunt,
 aut audiverunt in contrarium, & deponere debent de publica voce, & fama per ver-
 ba fuit, & est. Barbof. in dist. cap. 1. num. 17. Moder. Avenionen. quest. Benef. cap. 104.
 num. 12. san. mem. Gregor. XV. decis. 196. num. 1. & ibi. Add. num. 3. Rota dec. 58. &
 248. utrobique num. 2. p. 2. recent. decis. 522. num. 56. coram Merlino, in Marsicen. Juris-
 dictionis 17. Junii 1647. & 11. Decembris ejusdem anni coram R. P. D. meo Bichio, & 26.
 Maji 1651. coram Eminenssimo D. Cardinale Corrado.

Nec dicti Testes sunt Conformes & Contestes; quo stante præsentis immemo-
 rabilis præscriptio excludit dist. Moder. Aven. ut supra. Mant. decis. 289. num. 7. Et
 deficientibus aliquibus ex prænarratis requisitis, immemorabilis probatio non erit
 perfecta, dist. Moder. Aven. loc. cit. Rota decis. 557. in fin. par. 4. d. vers. Seraph. decis.
 1102. num. 2. Burat. decis. 163. num. 8. in allegata Marsicen. Jurisdictionis coram Eminen-
 tiss. D. Card. Corrado §. quia nec ista, vers. Cuius requisita.

Et cit-

- Et circa hujusmodi immemorabilem Domini dixerunt cessare quamlibet
 biateam, quia constat de initio ex scripturis per dictum Archidiaconum exten-
 14 *pena decif. 965. num. 4. sanc. mem. Gregor. XV. decif. 51. num. 4. Rota decif. 42. num. 22. Junii 1618. in Ferrarien. Beneficij de Tasallo 26. Octob. 1616. in Raubouen. Can. mem. Pirovano, Hispanen. decimarum 14. Novembris 1622. omnes coram nobis, coram R. P. D. meo Melcio, in sepulchro citata Marficen. iurisdictionis 1. Julii 1650. coram R. P. D. meo Celso.*
- 15 Ope igitur immemorabilis prescriptionis destitutus Archidiaconus recurrit ad
 Centenariam vim immemorabilis habentem. *Gloss. in cap. cum vobis verb. canon non habet, ubi constat de contratio initio ex traditis per Luter. de re benef. lib. 1. quaest. 7. num. 59. & segg. Tum etiam, quia Centenaria ex se sola non sufficit ad rem Praelati inferioris, qui ex ea contra suum Episcopum Tertitorium praescribere non valet, ad trad. per Hostien. in cap. quoniam contingit, num. 11. de foro Compet. Rota R. D. meo Rojas & praeterea Sc.*
- 16 *Cessantibus itaque privilegiis Apostolicis, immemorabili, & centenaria, nec alio concurrente Episcopo, Caltra contraversa esse in sua diocesi praetendente, in- 18 concussa remanet Reverendiss. Archiepiscopi iurisdictione. Praesertim cum quam- 19 plurimis actibus ad iurisdictionem pertinentibus roboretur, videlicet visitatione, cap. conquirente de offic. ordin. cap. 1. §. fin. de censibus in 6 sac. Concil. Trident. sess. 23. cap. 3. de reform. sanc. mem. Gregor. XV. decif. 4. num. 4. Merlin. decif. 84. num. 3. Ap- 20 probatione Confessorum. Rota decif. 22 sub num. 2. part. 7. recent. Ordinatione 21 Clericorum, Seraph. decif. 467. num. 9. Rota decif. 47. num. 4. par. 5. recent. Depu- 22 tatione sacrae dotum ad curam animarum, sanc. mem. Gregor. XV. decif. 434. num. 13. 23 dicta Marficen. iurisdictionis 17. Februarii 1647. coram R. P. D. meo Bichio. Colla- 24 gens. coram R. P. D. meo Rojas in princ. Revisione computorum, Buratt. dicta decif. 24 578. num. 5. Excommunicatione & absolutione, idem Buratt. num. 10. & segg. Et 25 praescripta Marficen. coram R. P. D. meo Bichio. Receptione olei sancti per presby- 26 teros praenominatorum Castrorum à cathedrali Beneventana, cap. presbyteri qui diocesanos 123. de consecrat. distinet. 4. Gloss. in cap. dilectus, ibique Card. num. 3. Abbat. 26 Salisburgen. iurisdictionis coram R. P. D. meo Rojas in princ. Et denique contribu- 26 tionem pro subsidio Titremium, Rota in allegata Marficen. iurisdictionis 18. Februa-*

De Jurisdictione Ordinarii in Exemptos Erasmi à Chokier.

1647. coram R. P. D. meo Bichio. Qui omnes actus in concursu collationum Beneficiorum, aliorumque actuum per dictum Archidiaconum factorum veniunt 27
revertendi, cum sint plures & potiores, illisque ardeat juris assistentia, & ab ea
revertentur. Innocen. in cap. auditis. num. 4. de prescrip. Comi. decis. 26. num. 3.
mem. Gregor. XV. decis. 51. numer. 2. Cum alus congestis in dicta Marsicen.
jurisdictionis 26. Maii 1651. §. non etiam, vers. verum quia coram Eminentiss.
Domino Card. Corrado.

Nec Archidiacono suffragantur constitutiones anni 1355. continentis Ar- 28
chidiaconos habere in his Castris diocesim separatam à diocesi Archiepiscopali,
non enim fuerunt habitati in consideratione, sed tanquam scandalosa rejecta etiam
fuerunt in synodo à Cardinale Sabello in Archiepiscopatu successore, eandemque
reprobationem confirmavit etiam Archiepiscopus Palumbaria, & non loquuntur
de Terra Collis: Atque ita per istarum Constitutionum rejectionem omnia redu-
cuntur ad primava Archiepiscopalia Jura, in quibus erant ante predictas Consi-
tutiones, Rota decis. 333. numer. 4. par. 1. divers. decis. 104. num. 6. par. 6. recent.
in Ferrarien. Pensionis 18. Junii 1649. §. nec suffragantur, coram Reverendiss.
Decano.

Assertiones à dicto Archiepiscopo Palumbaria, & à nonnullis Vicariis emana- 29
te cum ad dd. Constitutiones rejectas, & ab eodem met Palumbaria damnatas re-
lationem habeant, attendendæ non sunt, Alex. consil. 49. numer. 6. lib. 7. Roman.
consil. 7. numer. 3. & 4. lib. 3. Hond. cons. 66. numer. 54. ad Mod. lib. 1. Surd. decis.
291. num. 16. Rota decis. 127. numer. 6. par. 1. divers. & decis. 158. numer. 4. par. 1.
recent. Seraph. decis. 501. num. 11. Modernoque Reverendiss. Archiepiscopo, ejul- 30
que successoribus tales Archiepiscopi palumbariae voluntariae assertiones nocere non
possunt. Gloss. & DD. in cap. fin. de prescrip. Menoch. cons. 30. nu. 26. Rota post pacif. de
Salv. decis. 39. sub numer. 5. decis. 290. num. 20. par. 4. tom. 2. recent. cum alus in
Brixien. seu nullus jurisdictionis 19. Novembris 1634. coram Reverendiss. D. Sala-
mantino in dicta Marsicen. jurisdictionis 17. Februarii 1647. §. verum, vers. &
confessio, coram R. P. D. meo Bichio, & de assertionibus Vicariorum, Rota decis. 48. 31
numer. 15. coram Mellino, & decis. 42. numer. 10. vers. quidem Vicarius post pacif. de
Salv. Mantis. decis. 41. num. 10. Ultra quod cum ex supra recentis constat de con-
tinuato jurisdictionali exercitio Archiepiscoporum, illæ, vel præsumuntur in verifi- 32
ciles, vel erroneæ, & sic neutro casu sunt in consideratione habendæ quemadmo-
dum in primo casu, Rota decis. 239. numer. 12. & 18. par. 4. recent. in tecur do, Ro-
ta decis. 14. num. 37. & decis. 283. num. 18. par. 6. recent.
Testes dati in summario Archidiaconi, numer. 3. qui dicuntur examinati usque
die anno 1602. in causa verren. in Congregatione Episcoporum sunt iidem, qui ut
supra.

supra deponunt, sed non probant immemorabilem, & in causa in qua fuerunt ex
33 m. nati, Archidiaconus succubuit, idcirco inconueniens esset hodie in hoc iudicio
dd. Testibus illam prestare fidem, quam in iudicio, ubi fuerunt examinati no
meruerunt, Alex. in l. saepe numer. 60. in fin. ff. de re iudic. Felin. in cap. quatuor
num. 9. in fin. eodem tit. Paz. de tenet. cap. 32. numer. 27. & seqq. Franc. decis. 114.
num. 10. in fin. in Britanorien. Fideicommissi. 24. Martii 1642. §. Et quatuor, etc.
quando coram R. P. D. meo Buchio.

34 Protestationes quæ afferuntur factæ in nonnullis visitationibus, non sunt esse
mandæ tanquam contrariæ facto, cap. gratum de off. delegat. cap. sollicitudo
nem, de appellat. l. cum in plures, §. locator, ff. locat. Barboza cum ibi. curati, anno
194. numer. 1.

Tandem ad comprobendam dicti Archidiaconi jurisdictionem in Castris con
troversis, nil operari possunt enunciatiuæ literarum Apostolicarum, Brevium Pen
tentiarum, & similium, quæ tanquam Modernæ, & ad supplicationem parti
tæ nullam sufficientem probationem inducunt, Abb. in cap. dudum, numer. 1.
de decim. Alex. cons. 112. numer. 2. lib. 7. Verall. decis. 335. numer. 5. par. 3. des.
154. num. 4. par. 2. decis. 552. num. 11. & seqq. par. 4. tom. 3. recent.

Ex quibus omnibus cum præteniones dicti Archidiaconi omnino sublata
manutentionis responderunt, Domini pro bono iure Reverendiss. Archiepiscopi etiam ad effectum
Et ita &c.

